

lige saa god som Mælken af jydsk Kør. Man har under Behandlingen af Husdyrloven rejst det Spørgsmaal, om man maa regne det jydsk Kvæg for en Malke race. Kan man skelne saaledes: Jydsk Kød-kvæg stiller vi lige med Korthornskvæg, men paa den anden Side har vi jydsk Malkekæv? Hvis man kunde træffe denne Adskillelse, var Spørgsmaalet løst, saa kunde man rette sig derefter, men Sagen er, at det jydsk Kvæg er en Melleform, der har den under de nuværende Forhold særlig gode Egenskaber, at det har Udviklingsmuligheder i begge Retninger. Det kan udvikles mere i Retning af Kød-kvæg og, hvad Forholdene har vist, ogsaa i Retning af Malkekæv. Vi ser i disse Dage, at Landets bedste Ko er en jydsk Ko, der staar oppe i Viborgegnen og giver 800 Pund Smør i et Aar. Men det jydsk Kvæg har ogsaa gode Udviklingsmuligheder i Retning af Kødproduktion, og hvis vi efter Krigen i længere Tid beholder det Forhold, vi har nu, vil Forbruget af Smør blive forholdsvis ringe, Margarinen vil træde ind i Stedet, hvorimod vi maaske i en Aarrække kan beholde forholdsvis høje Kødpriser, og jeg er da ikke i Tvivl om, at det jydsk Kvægs Udvikling vil gaa i Retning af mere Kødproduktion, medmindre vi herinde fra vil medvirke til at ødelægge den jydsk Race, thi det er det, man staar i Begreb med ved at begunstige Krydsning med Korthorn. Efter Husdyrloven kan der nemlig gives Præmie til Korthorns-Tyre, men ikke til jydsk Kødtyre, d. v. s. de stærke, brede, trivelige, dybe Tyre, som der endnu er nogle tilbage af. Til Præmiering af disse giver Staten intet Tilskud; men køber en Mand eller en Forening et Korthorns-Dyr, saa kan han fremstille det paa Dyrskuet og modtage Statens Tilskud til Præmier. Det forekommer mig at være en Skam saaledes systematisk at ødelægge den nationale Race. Det vilde derfor efter min Mening være meget bedre, om man ikke havde slet saa meget Formynderskab — det er ganske vist noget, vi har meget af i disse Tider —, det var bedre, om Landbruget fik friere Hænder paa dette Omraade, saaledes som vi Forslagsstillere mener. Staten behøver ikke at være bekymret for, om dens Penge bliver anvendt saadan eller saadan, det lader til, at den højtærede Minister er svært bekymret. Statens eneste Garanti paa dette som paa mange andre Omraader for en fornuftig Anvendelse af Pengene er dette ene, at vedkommende Landboforening skal lægge lige

saa mange Penge til som Staten. Det er den eneste Garanti, der betyder noget for Statens Anvendelse af Penge baade til dette og mange andre Formaal.

Da vi havde Husdyrloven til første Behandling i 1912, gjorde jeg mig til Talsmand for den Betragtning, at man kunde give det jydsk Kvæg en Særstilling, som jeg har antydnet foran. Jeg vil gerne minde om en Udtalelse, der ved anden Behandling af Husdyrloven faldt fra daværende Folketingsmand Hornstrup, der var Højres Repræsentant i Udvalget. Han hævdede — og det stemmer for Resten med, hvad jeg har sagt —, at det jydsk Kvæg lige saavel kunde kaldes en Kødrace som en Malke race. Det gælder især Nord- og Vestjylland. Han kunde den Gang nok gaa med til at give den daværende Landbrugsminister — det var Anders Nielsen — Bemyndigelsen, men, sagde han, der kan komme en anden Landbrugsminister, der lægger saa stor Vægt paa Smørydel-sen, at han ikke vil give sit Samtykke. Ja, den Erfaring har vi gjort, vi har faaet en Landbrugsminister, som har været karig med at give denne Tilladelse. Jeg var ikke bekendt med, at der var givet Tilladelse i saa mange Tilfælde, som der var, jeg vidste, at det var blevet nægtet i mange Tilfælde. Jeg havde forgæves ansøgt om Dispensation paa Aalborg Amts Landboforenings Vegne, og jeg vidste, at mange Landboforeninger havde anmodet om Dispensation, men faaet Afslag. Det blev oplyst af den højtærede Landbrugsminister. Han sagde — det kan jeg tage i samme Forbindelse —, at han havde opfattet det saaledes, at der kun kunde gives Dispensation, hvor Bebyggelsen var spredt, men det passer ikke, naar man ser paa, hvad der er bevilget, og hvad der er afslaaet. Thi medens Ansøgningen er bevilget f. Eks. for Thylands landøkonomiske Selskab og andre Landboforeninger i Thy, som er en tæt befolket Egn, er der givet Afslag baade til Kellerup, til Vest-Himmerland, som er en tyndt befolket Egn, til Aalborg Amt, til Nibe-Løgstør, til Bjerringbro og flere andre Landboforeninger; jeg har ikke noteret dem alle. Der er altsaa ikke taget Hensyn til, om Bebyggelsen er spredt eller ikke. Nej, det er en ret vilkaarlig Afgørelse, der har fundet Sted; og at Ministeren henholder sig til Statskonsulentens Erklæring, maa betyde, at Ministeren vil fralægge sig Ansvaret for Afgørelsen, men Afgørelsen ligger kun hos ham. Men det, som Rigsdagsmanden fra Thisted, Hornstrup, havde forudset, var, at vi kunde